

Tuženo ŽTP Zagreb je u smislu navedenih propisa željeznica na čijem se području šteta dogodila, ali ona nije niti željeznica koja je primila robu na prijevoz (jer je to ŽTP Beograd), a niti je ona željeznica koja je primaocu izdala tovarni list (jer je to ŽTP Sarajevo).

Iz navedenih je razloga osnovan navod žalbe da je protiv nazočnog tuženika pasivna legitimacija promašena i da eventualni zahtjev protiv tuženika može istaknuti samo ona željeznica koja je izvršila isplatu, a ne tužitelj.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 19.IX 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, Branko Lovrečki

Smrt člana posade pomorskog broda - Nadležnost suda - Za rješenje spora izmedju brodarja kao tužitelja i korisnika prijevoza, u kojem sporu brodar u regresnom zahtjevu traži od tuženika svotu isplaćenu za smrt člana posade, nadležan je sud koji rješava pomorske sporove, ako rješenje spora ovisi o primjeni pomorskog prava

Pomorsko pravo se primjenjuje kad je za rješenje spora odlučno ustanoviti da li su tuženici kao korisnici prijevoza izvršili svoju obavezu iz ugovora o prijevozu.

Tužitelj je brodar koji je primio na prijevoz teret ferosilicija. Tuženici su pròizvodjač tereta, krcatelj i krcateljev špediter.

Tužitelj je u tužbi naveo da je mornar njegovog broda umro uslijed trovanja, koje je bilo uzrokovano plinovima koje ispušta teret, koji je bio ukrcan na taj brod i koji je sadržavao ferosilicij. Svi tuženici su stavili sporu robu u promet bez dovoljno uočljive oznake da se radi o opasnom i otrovnom teretu. Drugotuženik kao i prvotuženik kao njegov špediter predali su tužitelju na prijevoz spomenuti teret, a da nisu dali nikakve izjave o opasnosti toga tereta, koji su ukrcali rinfusa i k tome još na drveni brod, čime su htjeli postići prištednju na vozarini.

Tužitelj je bio pravomoćno presudjen da naknadi štetu obitelji pokojnog mornara u iznosu od n.din.14.282,77, pa je taj iznos i isplatio.

Kako su svi tuženici prema navedenom sukrivi za tužitelju nastalu štetu, to je tužitelj predložio da se tuženici presude da mu solidarno plate iznos od n.din. 14.282,77 sa 8% kamata od 21.II 1967. do isplate i da mu naknade parnični trošak.

Svi tuženici istakli su prigovor mjesne nadležnosti prvostepenog suda, predlažeći da se predmet ustupi Okružnom privrednom sudu u Sarajevu, kao mjesno i stvarno nadležnom sudu. Taj prigovor obrazložili su time da se radi o regresnom zahtjevu koji nema veze s primjenom pomorskog prava, jer je tužitelj predmet očito uputio prvostepenom kao pomorskom sudu.

Prvostepenim rješenjem usvojen je prigovor mjesne nadležnosti suda i predmet je ustupljen Okružnom privrednom sudu u Sarajevu kao mjesno i stvarno nadležnom sudu.

U obrazloženju rješenja navedeno je da se nazočnom tužbom traži od tuženika regres za ono što je tužitelj bio dužan platiti oštećenima na temelju pravomoćne presude i da se takav zahtjev ne može smatrati pomorskim, jer se ne propisuje po normama pomorskog već po normama gradjanskog prava.

Rješenje pobjija žalbom tužitelj zbog pogrešne primjene odredaba parničnog postupka.

U obrazloženju žalbe navodi se da se i u nazočnoj regresnoj parnici radi o zahtjevu na koji se primjenjuje pomorsko pravo, i da je zbog toga i za odlučivanje o tom zahtjevu nadležan prvostepeni kao pomorski sud, a osim toga je taj sud nadležan i primjenom odredaba članova 46 i 44 Žpp.

Predložio je da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu radi nastavka parničnog postupka.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio iz ovih razloga:

U ovoj parnici treba odlučiti o tome da li i u koliko koji od tuženika odgovara tužitelju regresno za naknadu štete koja je ovome nastala na naprijed opisani način.

I kod odlučivanja regresne odgovornosti tuženika prema tužitelju dolaze medju ostalim do primjene odredbe pomorskog prava, jer u ovoj parnici treba odlučiti medju ostalim i o tome da li je i koji od tuženika skrivio tužitelju predmetnu štetu time što je propustio ispravno deklarirati sporni opasni teret kod predaje na prijevoz tužiteljevim brodom, i što je dopustio da se ovaj prevozi rinfusa i drvenim brodom.

Iz navedenih razloga tužitelj je ispravno predao tužbu prvostepenom kao pomorskom суду. Taj суд je tošim toga nadležan za odlučivanje o predmetnom zahtjevu i primjenom odredaba člana 46 Zpp.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 18.XII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, prof.dr Vladislav Brajković

Prijevoz stvari morem - Klauzule ugovora o prijevozu i klauzule teretnice - Nadležnost suda - Prava osiguratelja tereta prema brodaru - Ako se klauzule teretnice izričito pozivaju na odredbe ugovora o prijevozu koje se odnose na nadležnosti suda, za trećeg imaočca teretnice mjerodavne su klauzule ugovora o sudskoj nadležnosti - Osiguratelj koji je primaocu nadoknadio štetu ima prema brodaru ona prava i obaveze koje je imao i osiguranik-primalac - Prema tome je za osiguratelja mjerodavna i klauzula o nadležnosti suda koja obavezuje primaoca

Tužitelj je osiguratelj koji je primaocu iz ugovora o pomorskom prijevozu nadoknadio štetu, a tuženi je brodar.

Tužitelj u tužbi navodi da je tuženi svojim brodom "Corn Wall" po teretnicama br. 3-17 i 22-27, od 7.III 1966. god. primio na prijevoz 45.654 vreće ribljeg brašna.

Prilikom izvršenog iskrcaja u luci Rijeci utvrđeno je da od preuzete robe na prijevoz manjka 36.951 kg ribljeg brašna u ukupnoj vrijednosti od 7.168,49.- USA \$. Osim toga prilikom i nakon iskrcaja učinjeni su troškovi sanacije predanog tereta koji iznose ukupno 3.680,95.- din. Primalac tereta učinio je brodu uredan protest za dokazani manjak, a šteta je utvrđena putem avarijskog komesara.

Na temelju uredno podnesenih isprava i dokaza šteće tužitelj je svom osiguraniku naknadio odnosnu štetu s napisima osiguranja, pa mu je osiguranik cesijom ustupio svoja prava prema tuženom brodaru. Predložio je da se tuženi osudi na plaćanje gornjeg iznosa.

Tuženik je prigovorio nenadležnosti suda, ističući da je medju strankama ugovorena arbitraža, i to brodarskim ugovorom. Kako se na ugovor pozivaju i sporne teretnice koje je primio primalac bez prigovora smatra da se odnosna klauzula iz brodarskog ugovora proteže i na primaoca po te-